

Bản tin pháp lý

Tháng 12/2005

Nhân dịp năm mới, Vision & Associates xin chúc toàn thể quý khách hàng và độc giả một năm mới hạnh phúc và thịnh vượng.

Nội dung

Sở hữu Trí tuệ.....	2
Quốc hội thông qua Luật Sở hữu Trí tuệ.....	2
Các lĩnh vực khác:.....	4
Kế toán - Kiểm toán.....	4
Tài chính	5
Ngân hàng	5
Thương mại	5
Thuế.....	5
Bảo hiểm	6
Hải quan.....	6
Y tế.....	6
Lao động	6
Giao thông	6
Văn bản khác.....	6
Địa chỉ Liên hệ.....	8

Bản tin pháp lý này được phát hành cho khách hàng của chúng tôi và những người quan tâm. Các thông tin trong Bản tin này chỉ để tham khảo. Chúng tôi đề nghị Quý khách hàng và độc giả nên tham khảo ý kiến chuyên môn đối với các vấn đề cụ thể. Xin hãy liên hệ trực tiếp tới các văn phòng của chúng tôi hoặc những người có tên tại cuối Bản tin này.

Bản tin pháp lý này có trên trang Web của chúng tôi tại www.vision-associates.com

© 2005. Bản quyền của Công ty Vision & Associates.

Sở hữu Trí tuệ

Quốc hội thông qua Luật Sở hữu Trí tuệ

Vũ Thị Hồng Yến

Ngày 19/11/2005, tại Kỳ họp thứ tám, Quốc hội đã thông qua Luật Sở hữu trí tuệ, đánh dấu một giai đoạn mới trong quá trình phát triển của bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ tại Việt Nam. Luật Sở hữu trí tuệ sẽ có hiệu lực pháp lý vào ngày 01 tháng 7 năm 2006.

Luật Sở hữu trí tuệ (SHTT) được kỳ vọng sẽ đáp ứng được yêu cầu về “tính đầy đủ”, “tính toàn diện” và “tính hiệu quả” của hệ thống pháp luật về SHTT, theo yêu cầu của Hiệp định TRIPs (Hiệp định về các Khía cạnh Thương mại của Quyền Sở hữu Trí tuệ), và tăng cường khả năng thực thi quyền SHTT trong bối cảnh kinh tế - xã hội của đất nước đang phát triển với tốc độ cao và sự hội nhập của Việt Nam với khu vực và thế giới.

Việc thông qua Luật Sở hữu trí tuệ sẽ góp phần rất lớn trong việc thúc đẩy hoạt động cải tiến, chuyển giao và phổ biến công nghệ vào Việt Nam, đồng thời góp phần nâng cao lợi ích của người sáng tạo và người sử dụng kiến thức công nghệ, theo hướng có lợi cho sự phát triển kinh tế và xã hội.

Luật Sở hữu trí tuệ được ban hành cũng hoàn thành quá trình chuẩn bị các văn bản pháp lý trong lĩnh vực SHTT của Việt Nam với những nỗ lực nhằm tham gia vào Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) trong thời gian tới.

Trước khi Luật Sở hữu trí tuệ có hiệu lực, hệ thống pháp luật về SHTT ở trong tình trạng không đầy đủ và thiếu chặt chẽ với hạn chế về khả năng thực thi bảo hộ quyền SHTT. Một số người lợi dụng sự mâu thuẫn, những kẽ hở và bất cập của hệ thống văn bản pháp luật về SHTT để xâm phạm quyền SHTT nhằm trục lợi bất chính.

Luật Sở hữu trí tuệ bao gồm 6 phần với 18 chương và 222 điều. Nhìn chung, Luật quy định khá toàn diện và đầy đủ về quyền tác giả, quyền kế cận (quyền liên quan), quyền sở hữu công nghiệp, quyền đối với giống cây trồng và cơ chế bảo hộ các quyền đó. Bên cạnh đó, Luật này cũng quy định các vấn đề về Đại diện Sở hữu công nghiệp, tổ chức tư vấn và cung cấp dịch vụ liên quan đến quyền tác giả và quyền liên quan cũng như việc quản lý tập thể quyền tác giả và quyền liên quan.

Luật Sở hữu trí tuệ không chỉ là tập hợp đơn giản các điều khoản về SHTT hiện hành đang nằm rải rác tại nhiều văn bản pháp luật khác nhau mà có những sửa đổi và bổ sung thực sự tiến bộ so với các quy định về SHTT hiện hành. Có thể thấy những sửa đổi tiến bộ này tại các điều khoản về bảo hộ quyền tác giả, quyền liên quan, quyền đối với giống cây trồng, chỉ dẫn địa lý, và một số điều khoản khác. Luật Sở hữu trí tuệ cũng quy định các giới hạn đối với quyền SHTT để giảm thiểu sự lạm quyền SHTT của chủ sở hữu.

Điều đáng chú ý là Luật Sở hữu trí tuệ tập trung vào các điều khoản về bảo hộ quyền SHTT (về cơ bản giống với quy định về thực thi quyền SHTT trước đây). Các điều khoản này được nhóm thành một phần riêng, đó là Phần Năm của Luật Sở hữu trí tuệ, bao gồm 3 chương và 21 điều.

Tại Việt Nam, hàng giả xuất hiện ở hầu hết các lĩnh vực kinh doanh. Các sản phẩm là đối tượng của sản xuất hàng giả vô cùng đa dạng và phong phú, từ những sản phẩm tiêu dùng đơn giản đến các thiết bị công nghệ cao, đặc biệt là hàng điện tử, thực phẩm, dược phẩm, mỹ phẩm và đồ chơi. Các sản phẩm của doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài thường hay bị làm giả do sản phẩm của họ có chất lượng cao với kiểu dáng hấp dẫn và nhãn hiệu nổi tiếng. Trên 400 vụ việc vi phạm quyền SHTT được đưa đến Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam trong năm 2004 phần lớn số vụ việc này liên quan đến các sản phẩm của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài. Trong đó, 65% số vụ việc là vi phạm quyền nhãn hiệu, 25% số vụ việc vi phạm quyền kiểu dáng công nghiệp và 10% số vụ việc vi phạm các quyền SHTT khác¹.

Qua 10 bản dự thảo Luật Sở hữu trí tuệ, rõ ràng là các điều khoản về bảo hộ quyền SHTT nhận được sự quan tâm đặc biệt của những người hoạt động trong lĩnh vực SHTT. Các điều khoản này được thay đổi qua từng bản thảo Luật Sở hữu trí tuệ và các nhà lập pháp chỉ đưa ra được phương án cuối cùng trong hai bản dự thảo gần đây nhất.

Đáng chú ý là Luật Sở hữu trí tuệ tập trung vào việc củng cố các biện pháp thực thi để đảm bảo sự bảo hộ quyền SHTT có hiệu quả, cụ thể là các biện pháp và thủ tục dân sự, biện pháp khẩn cấp tạm thời và lần đầu tiên quy định biện pháp ngăn chặn và bảo đảm xử phạt hành chính.

Trước đây, các thủ tục và biện pháp dân sự về bảo hộ quyền dân sự cũng như các biện pháp khẩn cấp tạm thời được quy định trong Bộ luật Tố tụng dân sự, được áp dụng chung cho việc bảo hộ quyền SHTT. Theo Luật Sở hữu trí tuệ, các thủ tục và biện pháp dân sự và các biện pháp khẩn cấp tạm thời được điều chỉnh phù hợp để có thể áp dụng hiệu quả trong việc giải quyết các xâm phạm quyền SHTT. Do đó, chủ sở hữu quyền SHTT có thể khởi kiện hành vi xâm phạm tại Tòa án và Tòa án có thể áp dụng các biện pháp dân sự sau đây để xử lý các đối tượng vi phạm và ngăn chặn vi phạm sẽ xảy ra:

Buộc chấm dứt hành vi xâm phạm;
Buộc xin lỗi và cải chính công khai;
Buộc thực hiện nghĩa vụ dân sự;
Buộc bồi thường thiệt hại; và
Buộc tiêu huỷ hoặc buộc phân phối hoặc đưa vào sử dụng không nhằm mục đích thương mại hàng hoá, nguyên liệu, vật liệu và phương tiện được sử dụng chủ yếu để sản xuất, kinh doanh hàng hóa xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ.

¹ Nguồn: Phát biểu của Phó Cục trưởng Cục Sở hữu trí tuệ tại cuộc họp ra mắt của Hiệp hội Chống hàng giả và Bảo vệ sở hữu trí tuệ của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài (VACIP) ngày 12 tháng 4 năm 2005 tại Hà Nội.

Trong trường hợp hành vi vi phạm có nguy cơ gây ra thiệt hại không thể khắc phục được cho chủ sở hữu quyền SHTT hoặc có yêu cầu khẩn cấp cần ngăn chặn kịp thời người vi phạm tẩu tán hoặc tiêu hủy hàng hóa bị vi phạm hoặc chứng cứ, chủ sở hữu quyền SHTT, trong quá trình hoặc tại thời điểm khởi kiện, có quyền yêu cầu Tòa án áp dụng các biện pháp khẩn cấp tạm thời. Tuy nhiên, các biện pháp khẩn cấp tạm thời như vậy chỉ được Tòa án áp dụng trong trường hợp cần thiết. Đáng chú ý là ngoài các biện pháp khẩn cấp tạm thời được quy định trong Luật Sở hữu trí tuệ, chủ sở hữu quyền SHTT có thể yêu cầu Tòa án áp dụng cả các biện pháp khẩn cấp tạm thời được quy định trong Bộ luật Tố tụng dân sự.

Trong trường hợp hành vi xâm phạm quyền SHTT gây ra thiệt hại cho chủ sở hữu quyền SHTT, chủ sở hữu quyền SHTT có quyền yêu cầu Tòa án buộc người vi phạm bồi thường thiệt hại. Người yêu cầu có nghĩa vụ cung cấp chứng cứ để xác định thiệt hại thực tế, bao gồm thiệt hại về vật chất và thiệt hại về tinh thần (nếu có) do người vi phạm gây ra. Tuy nhiên, Luật Sở hữu trí tuệ đặt ra giới hạn khoản bồi thường phải trả cho chủ sở hữu quyền SHTT bị vi phạm là khá thấp, chỉ với mức 500 triệu đồng trong trường hợp chủ thể quyền SHTT không xác định được mức thiệt hại về vật chất và mức 50 triệu đồng trong trường hợp thiệt hại về tinh thần. Hiển nhiên là trong một số trường hợp, sẽ là không hợp lý khi chỉ bồi thường cho chủ sở hữu quyền SHTT một khoản tiền nhỏ, trong khi uy tín và danh tiếng được xây dựng hàng thập kỷ hoặc thậm chí hàng thế kỷ, đi kèm với tài sản SHTT của họ bị xâm hại trên thực tế.

Bên cạnh việc thực thi quyền SHTT qua tố tụng và biện pháp dân sự, chủ sở hữu quyền SHTT có thể thực thi quyền của họ qua tố tụng và biện pháp hành chính, và khi cần thiết yêu cầu cơ quan có thẩm quyền khi Tòa án áp dụng các biện pháp ngăn chặn và bảo đảm xử phạt hành chính trong các trường hợp sau đây, cụ thể là (i) khi hành vi vi phạm có nguy cơ gây ra thiệt hại nghiêm trọng cho người tiêu dùng hoặc cho xã hội; (ii) khi tang vật vi phạm có nguy cơ bị người vi phạm tẩu tán hoặc tiêu hủy; hoặc (iii) nhằm bảo đảm thi hành quyết định xử phạt hành chính. Các biện pháp ngăn chặn hành chính này gần giống với các biện pháp khẩn cấp tạm thời do Tòa án áp dụng.

Để thi hành có hiệu quả Luật Sở hữu trí tuệ, trong thời gian tới Chính phủ cần ban hành một số các văn bản dưới luật như Nghị định, Thông tư để hướng dẫn và giải thích Luật Sở hữu trí tuệ, đồng thời thay thế các văn bản pháp luật SHTT hiện hành.

Các lĩnh vực khác:

Kế toán - Kiểm toán

- Ngày 24/11/2005, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 103/2005/TT-BTC hướng dẫn tiêu chuẩn và điều kiện của phần mềm kế toán.
- Quyết định số 87/2005/QĐ-BTC ngày 01/12/2005 của Bộ Tài chính về việc ban hành và công bố chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp kế toán, kiểm toán Việt Nam.

Tài chính

- Ngày 23/11/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 146/2005/QĐ-CP về chế độ tài chính đối với các tổ chức tín dụng.
- Quyết định số 4526/QĐ-BTC ngày 07/12/2005 của Bộ Tài chính về việc công bố công khai số liệu dự toán ngân sách nhà nước năm 2006.
- Quyết định số 92/2005/QĐ-BTC ngày 09/12/2005 của Bộ Tài chính về việc quy định mức thu, chế độ thu, nộp, quản lý và sử dụng lệ phí cấp giấy đăng ký tổ chức bán hàng đa cấp.

Ngân hàng

- Ngày 01/12/2005, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã ban hành Quyết định số 1746/QĐ-NHNN điều chỉnh lãi suất tái chiết khấu, lãi suất tái cấp vốn và lãi suất cơ bản.
- Ngày 12/12/2005, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 1789/2005/QĐ-NHNN chế độ chứng từ kế toán ngân hàng.

Thương mại

- Quyết định số 2772/2005/QĐ-BTM ngày 21/11/2005 của Bộ Thương mại về việc điều chỉnh giảm giá bán xăng.
- Thông tư số 1059/TM-DM ngày 25/11/2005 của Bộ Thương mại về việc hướng dẫn đăng ký mã số nhà sản xuất hàng dệt may xuất khẩu sang thị trường Hoa Kỳ.

Thuế

- Thông tư số 106/2005/TT-BTC ngày 05/12/2005 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn thu, nộp, hoàn trả thuế chống bán phá giá, thuế chống trợ cấp.
- Ngày 08/12/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 149/2005/NĐ-CP về việc hướng dẫn thi hành Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu.
- Thông tư số 111/2005/TT-BTC ngày 13/12/2005 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn thuế gia tăng và thuế thu nhập doanh nghiệp đối với lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm.
- Nghị định số 156/2005/NĐ-CP ngày 15/12/2005 của Chính phủ về việc sửa đổi, bổ sung các Nghị định quy định chi tiết thi hành Luật thuế tiêu thụ đặc biệt và Luật thuế GTGT

Bảo hiểm

- Ngày 28/11/2005, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 310/2005/QĐ-TTg phê duyệt đề án cổ phần hoá Tổng Công ty Bảo hiểm Việt Nam và thí điểm thành lập Tập đoàn Tài chính - Bảo hiểm Bảo Việt.

Hải quan

- Thông tư số 102/2005/TT-BTC ngày 21/11/2005 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn thực hiện Quy chế hoạt động của lực lượng hải quan.
- Nghị định số 154/2005/NĐ-CP ngày 15/12/2005 của Chính phủ về việc quy định chi tiết một số điều của Luật Hải quan về thủ tục hải quan, kiểm tra, giám sát hải quan.
- Cùng ngày, Chính phủ ban hành Nghị định số 155/2005/NĐ-CP quy định về việc xác định giá trị hải quan đối với hàng hoá xuất khẩu, nhập khẩu.
- Ngày 19/12/2005, Tổng Cục hải quan đã ban hành Quyết định số 1952/QĐ-TCHQ về việc cấp thẻ ưu tiên thủ tục hải quan cho doanh nghiệp.

Y tế

- Quyết định số 4472/QĐ-BYT ngày 23/11/2005 của Bộ Y Tế về việc công bố danh sách doanh nghiệp nước ngoài được cấp giấy phép hoạt động về thuốc, nguyên liệu làm thuốc

Lao động

- Ngày 07/12/2005, Bộ Nội vụ đã ban hành Thông tư số 130/2005/TT-BNV hướng dẫn chế độ thôi việc, chế độ bồi thường chi phí đào tạo đối với cán bộ, công chức quy định tại Nghị định số 54/2005/NĐ-CP ngày 19/4/2005.

Giao thông

- Thông tư số 18/2005/TT-BCA-A11 ngày 23/11/2005 của Bộ Công an về việc hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 09/2005/NĐ-CP ngày 27/01/2005 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường thủy nội địa.
- Ngày 15/12/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 152/2005/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ.

Văn bản khác

- Quyết định số 305/2005/QĐ-TTg ngày 24/11/2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia.

- Ngày 30/11/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 148/2005/NĐ-CP về tổ chức và hoạt động của Thanh tra Kế hoạch và Đầu tư.
- Quyết định số 330/2005/QĐ-TTg ngày 13/12/2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Quy chế bán đấu giá công ty nhà nước.
- Nghị định số 153/2005/NĐ-CP ngày 15/12/2005 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Thanh tra Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.
- Quyết định số 337/2005/QĐ-TTg ngày 19/12/2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Quy chế làm việc mẫu của Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ.

Địa chỉ Liên hệ

Trụ sở Hà Nội

Phạm Nghiêm Xuân Bắc

Tổng Giám đốc

Phạm Minh Hải

Giám đốc Văn phòng Tư vấn

Lê Quỳnh Anh

Trưởng Văn phòng Luật

Lê Thị Kim Dung

Giám đốc Văn phòng Sở hữu Trí tuệ

Phòng 308-310, Tầng 3, Tháp Hà Nội

49 Hai Bà Trưng, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: 84-4 934-0629 / 826-4797 - Fax: 84-4 934-0631

E-mail: vision@hn.vnn.vn

Chi nhánh tại TP HCM

Đặng Thế Đức

Giám đốc Văn phòng TP HCM

Phòng 8A1, Tầng 8, Toà Nhà Hán Nam

65 Nguyễn Du, Quận 1, TP Hồ Chí Minh, Việt Nam

Điện thoại: 84-8 823-6495 / 823-6501 - Fax: 84-8 823-6496

E-mail: hcmvision@hcm.vnn.vn

www.vision-associates.com